

LAKI JULKISEN HALLINNON TIEDONHALINNASTA (NS. TIEDONHALLINTALAKI)

KHALL 20.01.2020 § 11 Valmistelija toimistosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Eduskunta on 9.8.2019 hyväksynyt lain julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (960/2019), joka tuli voimaan 1.1.2020.

Lain tarkoituksena on

- varmistaa viranomaisten tietoaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tietoturvallinen käsittely julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi
- mahdollistaa viranomaisten tietoaineistojen turvallinen ja tehokas hyödyntäminen, jotta viranomainen voi hoitaa tehtävänsä ja tarjota palvelunsa hallinnon asiakkaille hyvää hallintoa noudattaen tuloksellisesti ja laadukkaasti
- edistää tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuutta.

Lailla toimeenpannaan eräiltä osin julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleen käytöstä annetun direktiivin 2003/98/Ey muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/17/EY.

Lakia sovelletaan tiedonhallintaan ja tietojärjestelmien käyttöön, kun viranomaiset käsittelevät tietoaaineistoja.

Tiedonhallintayksikön johdon on huolehdittava siitä, että tiedonhallintayksikössä on:

- määritely tässä ja muissa laissa säädettyjen tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut
- ajantasaistaa ohjeet tietoaineistojen käsittelystä, tietojärjestelmien käytöstä, tietojenkäsittelyoikeuksista, tiedonhallinnan vastuiden toteuttamisesta, tiedonsaatiooikeuksien toteuttamisesta, tietoturvasuustoimenpiteistä sekä poikkeusoloihin varautumisesta
- tarjota koulutusta, jolla varmistetaan, että henkilöstöllä ja tiedonhallintayksikön lukuun toimivilla on riittävä tuntemus voimassa olevista tietohallintaa, tietojenkäsittelyä sekä asiakirjojen julkisuutta ja salassa pitoa koskevista säädöksistä, määräyksistä ja tiedonhallintayksikön ohjeista
- asianmukaiset työvälineet tiedonhallintaa koskevien velvollisuuksien toteuttamiseksi
- järjestetty riittävä valvonta tiedonhallintaan liittyvien säädösten, määräysten ja ohjeiden noudattamisesta.

Tiedonhallintayksikössä on ylläpidettävä sen toimintaympäristön tiedonhallintaa määrittelevää ja kuvaavaa tiedonhallintamallia, jonka tulee sisältää mm. toimintaprosessien kuvaus, tietovarantojen nimikkeet ja niiden sidokset toimintaprosesseihin ja tietojärjestelmiin, tietoaaineistojen arkistoon siirrot, arkistointitavat ja -paikat tai tuhoaminen, tietojärjestelmän nimikkeet, tietojärjestelmästä vastaava viranomainen, tietojärjestelmän käyttötarkoitukset ja liittyminen muihin järjestelmiin ja liitymissä käytettävät tiedonsiirtotavat,

tietoturvallisuustoimenpiteet.

Tiedonhallintayksikön on tunnistettava ne tehtävät, joiden suorittaminen edellyttää sen palveluksessa olevilta tai sen lukuun toimivilta henkilöiltä erityistä luotettavuutta. Tietohallintayksikön on seurattava toimintaympäristössä tietoturvallisuuden tilaa ja varmistettava tietoaineistojen ja tietojärjestelmien tietoturvallisuus koko niiden elinkaaren ajan, selvitettävä olennaiset tietojenkäsittelyyn kohdistuvat riskit ja mitoitettava tietoturvallisuustoimenpiteet riskiarvioinnin mukaisesti.

Viranomaisen on varmistettava hankinnoissaan, että hankittavaan tietojärjestelmään on toteutettu asianmukaiset tietoturvallisuustoimenpiteet.

Tiedonhallintayksikön on ylläpidettävä viranomaisen käsittelyssä olevista ja olleista asioista asiarekisteriä, johon rekisteröidään asiaa, asiankäsittelyä ja asiakirjoja koskevat tiedot. Viranomaisen on rekisteröitävä viipymättä sille saapunut tai sen laatima asiakirja asiarekisteriin.

Laissa nimetty tiedonhallintayksikkö tarkoittaa viranomaista, jonka tehtävänä on järjestää tiedonhallinta tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti (esim. kunta). Kunnanhallitus toimii tiedonhallintayksikköä johtavana ellei vastuuta ole delegoitu hallintosäännössä jollekin muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Tiedonhallintayksikön on laadittava lain 5 §:n mukainen tiedonhallintamalli 12 kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Muiden kuin valtion virastoissa ja laitoksissa toimivien viranomaisten on toteutettava lain 12 - 16 pykälissä säädetyt vaatimukset 36 kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Kunnan hallintosääntöä tulee uudistaa siten, että siellä määritellään myös tarvittavat tiedonhallintalain toteuttamiseen liittyvät vastuut sekä tiedonhallintaan liittyvät, eri toimielinten vastuulla olevat tehtävät siltä osin kuin ne ovat puutteelliset tai ristiriitaiset lain kanssa.

Esitys kj.

Kunnanhallitus nimeää tiedonhallintalain toteutuksesta vastaavaan työryhmään johtoryhmän, it-asiantuntijan sekä hallinto- ja kehittämisspalveluiden toimistosihteerin.

Työryhmä kutsuu tarvittaessa muuta henkilökuntaa asiantuntijoiksi tehtävän suorittamista varten.

Päätös

Hyväksyttiin.
